

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

876

Vládní návrh

na vydání

zákona, o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování)

ZÁKON

ze dne 2005

o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Výkon státní správy

§ 1

(1) Působnost na úseku ověřování shody opisu nebo kopie s listinou (dále jen „vidimace“) a ověřování pravosti podpisu (dále jen „legalizace“) podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis (dále jen „obecní úřad“),
- e) újezdní úřady¹⁾.

(2) Působnost stanovená krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo obecnímu úřadu podle tohoto zákona, je výkonem přenesené působnosti.

§ 2

Ministerstvo

- a) vede vzory otisků úředních razítek²⁾ krajů a podpisové vzory úředníků územních samosprávných celků³⁾ (dále jen „úředník“) provádějících vidimaci a legalizaci u krajských úřadů včetně jejich změn,
- b) provádí zkoušky úředníků zařazených do krajského úřadu (§ 14 odst. 2).

§ 3

Krajský úřad

- a) provádí vidimaci a legalizaci,
- b) vede evidenci vidimací a legalizací,
- c) vede vzory otisků úředních razítek obcí s rozšířenou působností a podpisové vzory

---

¹⁾ § 35 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

²⁾ § 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.

³⁾ § 2 odst. 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.

- úředníků provádějících vidimaci a legalizaci u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností včetně jejich změn,
- d) provádí zkoušky úředníků zařazených do obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 14 odst. 2).

§ 4

- Obecní úřad obce s rozšířenou působností
- e) provádí vidimaci a legalizaci,
f) vede evidenci vidimací a legalizací,
g) vede vzory otisků úředních razítek obcí a újezdních úřadů a podpisové vzory
1. úředníků nebo starostů anebo místostarostů provádějících vidimaci a legalizaci u obecních úřadů,
  2. zaměstnanců zařazených do újezdních úřadů (dále jen „zaměstnanec“) provádějících vidimaci a legalizaci u újezdních úřadů včetně jejich změn
- h) provádí zkoušky úředníků zařazených do obecních úřadů (§ 14 odst. 2).

§ 5

- Obecní úřad a újezdní úřad
- i) provádí vidimaci a legalizaci a
j) vede evidenci vidimací a legalizací.

Vidimace

§ 6

(3) Vidimací se ověřuje, že opis nebo kopie (dále jen „vidimovaná listina“) se doslova shoduje s předloženou listinou.

(4) Vidimací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených na vidimované listině ani jejich soulad s právními předpisy. Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad ani újezdní úřad (dále jen „úřad“) za obsah vidimované listiny neodpovídá.

(5) Vidimace se provádí na žádost. Vidimovanou listinu pořizuje žadatel na své náklady.

§ 7

(6) Vidimace se na vidimované listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka.

(7) Po provedení vidimace se vidimovaná listina označí tak, aby text na ní nemohl být po provedené vidimaci doplňován.

(8) Způsob označení vidimované listiny stanoví prováděcí právní předpis.

§ 8

Ověřovací doložka obsahuje

- a) označení úřadu,
- b) pořadové číslo, pod kterým je vidimace zapsána v ověřovací knize,
- c) údaj o tom, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a zda tato listina je
  - 1. prvopisem,
  - 2. již ověřenou vidimovanou listinou,
  - 3. opisem nebo kopií pořízenou ze spisu⁴⁾, nebo
  - 4. stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí nebo výroku rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu⁵⁾,a z kolika stran se skládá,
- d) údaj o tom, z kolika stran se skládá vidimovaná listina,
- e) údaj o tom, zda je vidimovaná listina opisem úplným nebo částečným nebo zda jde o kopii úplnou nebo částečnou,
- f) datum provedení vidimace,
- g) jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis úředníka, starosty anebo místostarosty, nebo zaměstnance (dále jen „ověřující osoba“), který vidimaci provedl.

§ 9

Vidimace se neprovede

- h) je-li listinou z níž je vidimovaná listina pořízena, listina, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, zejména občanský průkaz, cestovní doklad, zbrojní průkaz, řidičský průkaz, vojenská knížka, služební průkaz, průkaz o povolení k pobytu cizince, rybářský lístek, lovecký lístek nebo jiný průkaz, vkladní knížka, šek, směnka nebo jiný cenný papír, los, sázenka, protest směnky, geometrický plán, rys nebo technická kresba,
- i) je-li listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého⁶⁾,
- j) je-li listina opatřena plastickým textem nebo otiskem plastického razítka,
- k) jsou-li ve vidimované listině změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit její věrohodnost,
- l) jestliže se vidimovaná listina doslovně neshoduje s listinou, z níž byla pořízena,
- m) není-li z vidimované listiny patrné, zda se jedná o
  - 1. prvopis,
  - 2. již ověřenou vidimovanou listinu,
  - 3. opis anebo kopii pořízenou ze spisu, nebo
  - 4. stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí anebo výroku rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu⁵⁾.

Legalizace

§ 10

(9) Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.

---

⁴⁾ § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁵⁾ § 69 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

(10) Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listiny neodpovídá.

(11) Legalizace se provádí na žádost.

§ 11

(12) Legalizace se na listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka.

(13) Je-li legalizován podpis žadatele na listině, která je nedílnou součástí souboru listin, jednotlivé listy se pevně spojí do svazku, požádá-li o to žadatel, jehož podpis je legalizován.

(14) Způsob spojení listin podle odstavce 2 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 12

Ověřovací doložka obsahuje

- a) označení úřadu,
- b) pořadové číslo, pod kterým je legalizace zapsána v ověřovací knize,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum a místo narození žadatele,
- d) adresu místa trvalého pobytu nebo adresu místa pobytu na území České republiky anebo adresu bydliště mimo území České republiky žadatele, je-li v předloženém dokladu uvedena; pokud předložený doklad tento údaj neobsahuje, zapíše se údaj na základě ústního prohlášení žadatele,
- e) označení dokladu, na jehož základě byly údaje podle písmene c) a d) zjištěny,
- f) údaj o tom, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal, nebo že podpis na listině uznal za vlastní,
- g) datum provedení legalizace,
- h) jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis ověřující osoby, která legalizaci provedla.

§ 13

Legalizace se neprovede

- i) jde-li o legalizaci podpisu ověřující osoby, která legalizaci provádí,
- j) je-li podpis vyhotoven jinými písmeny než písmeny latinské abecedy,
- k) nemůže-li žadatel číst nebo psát.

Společná ustanovení

§ 14

(15) Vidimaci a legalizaci u krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu provádí úředník, který

- a) prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství⁷⁾,
- b) prokázal odbornou způsobilost matrikáře podle zvláštního právního předpisu⁸⁾, nebo

---

⁷⁾ § 1 odst. 1 písm. r) vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

c) složil zkoušku podle tohoto zákona.

(16) Obsahem zkoušky podle odstavce 1 písm. c) je ústní ověření znalostí právních předpisů týkajících se oblasti vidimace a legalizace, vybraných ustanovení právních předpisů týkajících se správních poplatků a správního řádu a schopnosti jejich aplikace.

(17) Složení zkoušky podle odstavce 1 písm. c) se prokazuje osvědčením o vykonání zkoušky vydaným ministerstvem, krajským úřadem nebo obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Vzor osvědčení stanoví prováděcí právní předpis.

(18) Prováděním zkoušky úředníků lze pověřit jen úředníka, který splňuje podmínky podle odstavce 1 písm. a). Na zaměstnance ministerstva pověřené prováděním zkoušky se věta první nepoužije.

(19) Neuspěl-li úředník při zkoušce podle odstavce 2, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovanou zkoušku je možno vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 90 dnů ode dne konání zkoušky, při níž úředník neuspěl.

§ 15

(20) Vidimace a legalizace se provádí v úředních místnostech úřadu. Požádá-li o legalizaci žadatel, který se ze závažných důvodů nemůže dostavit na úřad, může se legalizace provést i na jiném vhodném místě.

(21) Ověřovací doložka má formu otisku razítka, anebo může být vyhotovena na samostatném listu, nebo přelepce za pomoci výpočetní techniky.

(22) Vzor ověřovací doložky, způsob jejího vyznačení na listině a způsob jejího spojení s listinou stanoví prováděcí právní předpis.

§ 16

(23) Evidence vidimací a legalizací se vede ve svázané ověřovací knize s tiskopisy očíslovanými v souvislé řadě (dále jen "ověřovací kniha"). Součástí ověřovací knihy je list podpisových vzorů ověřujících osob provádějících vidimaci a legalizaci.

(24) Tiskopis ověřovací knihy obsahuje

- a) pořadové číslo, pod kterým je vidimace nebo legalizace zapsána,
- b) datum provedení vidimace nebo legalizace,
- c) údaj uvedený v § 8 písm. c), jde-li o vidimaci,
- d) údaj uvedený v § 12 písm. c), d), e) a f), jde-li o legalizaci,
- e) označení druhu listiny, která je vidimována nebo na které je legalizován podpis,
- f) podpis žadatele, jehož podpis je legalizován,
- g) údaj o uhrazení správního poplatku (uvedení čísla dokladu, kterým byl uhrazen) nebo údaj o osvobození od správního poplatku s odkazem na právní předpis a
- h) podpis ověřující osoby.

(25) Vzor tiskopisu ověřovací knihy stanoví prováděcí právní předpis.

---

⁸⁾ § 9 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb. a zákona č. .../2005 Sb.

(26) Ověřovací kniha se vede po dobu kalendářního roku. Po jejím uzavření je uložena u úřadu po dobu 10 let.

(27) Úřad zabezpečí ochranu ověřovacích knih před zneužitím údajů v nich obsažených, před odcizením nebo poškozením.

§ 17

Úřad může vést rejstřík ověřovací knihy, který obsahuje tyto údaje:

- a) jméno, případně jména, příjmení a datum narození žadatele, jde-li o fyzickou osobu a
- b) pořadové číslo zápisu v ověřovací knize.

§ 18

Žadatel o legalizaci předloží k prokázání své totožnosti

- c) občanský průkaz⁹⁾ nebo cestovní doklad¹⁰⁾, jde-li o státního občana České republiky,
- d) průkaz o povolení k pobytu¹¹⁾ nebo cestovní doklad anebo průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie, jde-li o cizince,
- e) průkaz žadatele o udělení azylu¹²⁾, jde-li o osobu, která podala žádost o udělení azylu,
- f) průkaz o povolení k pobytu azylanta¹²⁾, jde-li o osobu, které byl udělen azyl,
- g) průkaz žadatele o udělení dočasné ochrany¹³⁾, jde-li o osobu, která podala žádost o udělení dočasné ochrany, nebo
- h) průkaz cizince požívajícího dočasné ochrany¹³⁾, jde-li o osobu, které byla udělena dočasná ochrana.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 19

(28) Obecní úřad zašle ve 2 vyhotoveních do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti prováděcího právního předpisu, kterým se stanoví seznam obecních úřadů vykonávajících vidimaci a legalizaci, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků nebo starosty anebo místostarosty provádějících u obecního úřadu vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona. Újezdní úřad tak učiní do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první a druhé zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností Ministerstvu zahraničních věcí.

(29) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zašle ve 2 vyhotoveních do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona krajskému úřadu vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků provádějících u obecního úřadu obce s rozšířenou působností vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první zašle krajský úřad Ministerstvu zahraničních věcí.

⁹⁾ Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

(30) Krajský úřad zašle do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ministerstvu vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků provádějících u krajského úřadu vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první zašle ministerstvo Ministerstvu zahraničních věcí.

(31) Změny ve vzorech podle odstavce 1 až 3 oznámí úřad do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nastaly; pro postup úřadu platí obdobně odstavce 1 až 3.

§ 20

(32) Povinnost vykonat zkoušku podle § 14 odst. 1 nemá úředník, který splňuje požadavky stanovené zvláštním právním předpisem¹⁴⁾.

(33) Úředník, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona provádí vidimaci a legalizaci podle dosavadních právních předpisů a nesplňuje předpoklady podle § 14 odst. 1, může i nadále tuto činnost vykonávat, nejdéle však po dobu 18 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Úředník, kterému ve lhůtě podle věty první vznikne nárok na starobní důchod, skládá zkoušku jen tehdy, jestliže o to sám požádá.

§ 21

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 1 odst. 1 písm. d), § 7 odst. 3, § 11 odst. 3, § 14 odst. 3, § 15 odst. 3 a § 16 odst. 3.

§ 22

Zrušuje se:

1. Zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu okresními a obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady.
2. Zákon č. 15/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady.
3. Vyhláška č. 138/1993 Sb., o stanovení podmínek pro pověření obecních úřadů ověřováním shody opisu nebo kopie s listinou a ověřováním pravosti podpisu.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

§ 23

V § 9 odst. 2 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb. a zákona č. 165/2004 Sb., se za slova „státního občanství“ vkládají slova „ , ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu“.

---

¹⁴⁾ § 33 a 34 zákona č. 312/2002 Sb.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 320/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

§ 24

V zákoně č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění zákona č. 426/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 41/2004 Sb., zákona č. 99/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb. a zákona č. 587/2004 Sb., se část padesátá druhá zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 25

V zákoně č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění zákona č. 96/2004 Sb. a zákona č. 588/2004 Sb., se část třetí zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

§ 26

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

D ů v o d o v á z p r á v a

Obecná část

Ověřování shody opisů nebo kopie s listinou (vidimaci) a ověřování pravosti podpisu (legalizaci) upravuje zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu okresními a obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1.1.1993.

Podle stávající právní úpravy vidimaci a legalizaci provádí matriční úřady (kterými jsou i újezdni úřady), v hlavním městě Praze úřady městských částí, v územně členěných statutárních městech úřady městských obvodů nebo úřady městských částí, které vedou matriku, a krajské úřady. Na základě pověření obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dříve okresních úřadů) nebo magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a hlavního města Prahy mohou vidimaci a legalizaci provádět i obecní úřady nebo úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a městských částí hlavního města Prahy, které nevedou matriku, pokud jsou u nich vytvořeny podmínky pro zabezpečení kvalifikovaného výkonu této činnosti. Tyto podmínky jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 138/1993 Sb., o stanovení podmínek pro pověření obecních úřadů ověřením shody opisu nebo kopie s listinou a ověřováním pravosti podpisu.

V důsledku toho vidimaci a legalizaci provádí cca 1200 matričních úřadů a dalších 2150 obecních úřadů, které byly touto agendou pověřeny okresními úřady nebo magistráty měst Brna, Ostravy, Plzně a hlavního města Prahy. Jako sporné se jeví zejména pověření obecních úřadů k výkonu této přenesené působnosti rozhodnutím obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dříve okresních úřadů) nebo vybraných magistrátů měst.

Stávající právní úprava doposud dostatečně nereagovala na změny provedené v souvislosti s reformou územní veřejné správy a se změnou postavení některých zaměstnanců obcí a krajů na úředníky územních samosprávných celků včetně požadavků kladených na ně zákonem o úřednících územních samosprávných celků.

Pro vypracování návrhu nového zákona svědčí i ta skutečnost, že zákon byl již třikrát novelizován a vzhledem k poslední poměrně rozsáhlé novele (zákon č. 320/2002 Sb.) se stal značně nepřehledným a ve svém důsledku i překonaným. Navíc ustanovení § 1 odst. 2 platného zákona nevyhovuje požadavkům čl. 79 odst. 3 Ústavy, a proto prakticky nelze ani novelizovat prováděcí vyhlášku. Tím je i případné pověřování dalších úřadů výkonem státní správy na tomto úseku ještě spornější.

V předloženém návrhu se působnost na úseku ověřování svěřuje Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“), krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, a stanoveným obecním úřadům (resp. úřadům městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst a městským částem hlavního města Prahy) a újezdním úřadům. Stanovené obecní úřady a újezdni úřady budou provádět vidimaci a legalizaci bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou matričními úřady.

Přitom je záměrem nezužovat dosavadní okruh obecních úřadů provádějících vidimaci a legalizaci, ale zachovat stávající stav. Navíc bude možné do budoucna tento okruh obecních úřadů vyhláškou ministerstva rozšiřovat.

Vidimaci a legalizaci budou nadále provádět úředníci územních samosprávných celků, kteří prokáží odbornou způsobilost složením zkoušek. Státní zaměstnanci zařazení do újezdních úřadů nebo ministerstva budou prokazovat svou způsobilost v souladu se zákonem č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

Taxativně se vymezuje rozsah dokladů, kterými žadatel o provedení legalizace prokáže svoji totožnost. Vychází se z negativních poznatků z dosavadní praxe při prokazování

totožnosti žadatelů, kteří prokazovali svoji totožnost různými průkazy – např. řidičským průkazem, vojenskou knížkou, služebním průkazem, zaměstnaneckým průkazem apod. Docházelo tak mezi úředníky a žadateli o legalizaci ke konfliktům, zda lze či nelze na základě takového průkazu legalizaci provést.

Z návrhu zákona se zcela vypouští úprava vydávání potvrzení. Ta včetně řešení nápravy jejich vad byla upravena v novém správním řádu. Nabytí účinnosti tohoto zákona se navrhuje shodně s nabytím účinnosti nového správního řádu.

V návrhu zákona byly zohledněny poznatky z praxe a byl do něho zapracován obsah vyhlášky č. 138/1993 Sb., kterou se proto navrhuje zrušit.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Pro provádění ověřování nejsou v rámci Evropské unie stanovena jednotná pravidla. Právní úprava na tomto úseku je plně ponechána v pravomoci národních orgánů jednotlivých zemí; akty práva Evropské unie se na danou oblast nevztahují.

Navrhované řešení není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Navrhovaná zákonná úprava nepřinese nároky na státní rozpočet. Náklady spojené s pořízením ověřovacích knih, razítek s ověřovací doložkou a úředních razítek neovlivní vážně rozpočty obcí a krajů. Současně je třeba vzít v úvahu, že správní poplatky vybírané krajskými a obecními úřady za ověřování jsou příjmem rozpočtů obcí a krajů.

Nároky na hospodářské subjekty, zejména na malé a střední podnikatele, přijetím zákona nevzniknou. Navrhovaná právní úprava nebude mít rovněž žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

Zvláštní část

K § 1:

Působnost na úseku vidimace a legalizace se svěřuje ministerstvu, krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, vybraným obecním úřadům a újezdním úřadům.

Vybrané obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, které tuto

působnost budou vykonávat, budou stanoveny vyhláškou ministerstva. Vymezení okruhu obecních úřadů prováděcím právním předpisem, jak tomu je například u matričních úřadů, nejen že umožní zachování stávajícího stavu, kdy do vyhlášky budou převzaty všechny obecní úřady, které tuto působnost již vykonávají, ale umožní to i operativní reakci na případné další požadavky praxe. Tato varianta umožní i pružnější reakci na skutečnost, kdy by některý obecní úřad nebyl schopen své působnosti řádně vykonávat. V souvislosti s přijetím nového zákona není záměrem počet obecních úřadů vykonávajících tuto působnost rozšiřovat.

S ohledem na ustanovení § 8 zákona o obcích, § 4 zákona o krajích a § 33 zákona o hlavním městě Praze se jednoznačně stanoví, že výkon této působnosti je výkonem přenesené působnosti. Pokud by toto ustanovení zákon o ověřování neobsahoval, působnost v oblasti vidimace a legalizace by byla pro obce, kraje a hlavní město Prahu výkonem samostatné působnosti.

Pojmy „vidimace“ a „legalizace“ byly převzaty z dosavadní právní úpravy. I když je používání cizích slov v návrzích právních předpisů neobvyklé, předkladatel převzal tuto zavedenou terminologii i do nového návrhu zákona.

K § 2 až 5:

Vymezuje se působnost ministerstva, krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obecních úřadů a újezdních úřadů na úseku vidimace a legalizace.

Ministerstvo povede evidenci otisků úředních razítek, které se při vidimaci a legalizaci používají na krajských úřadech a evidenci podpisových vzorů úředníků, kteří vidimaci a legalizaci na krajských úřadech provádí. Jako ústřední správní úřad provádí na tomto úseku i kontrolu výkonu přenesené působnosti u krajů. Tato působnost vyplývá z příslušných ustanovení zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Krajský úřad kromě kontrol nad prováděním a vedením evidence vidimace a legalizace u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a u obecních úřadů povede seznam otisků úředních razítek, které se používají při vidimaci a legalizaci na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, a podpisové vzory úředníků, kteří vidimaci a legalizaci na těchto úřadech provádějí.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností povede seznam otisků úředních razítek, které se používají při vidimaci a legalizaci na obecních úřadech a újezdních úřadech, a podpisové vzory úředníků, starostů anebo místostarostů (ti budou provádět vidimaci a legalizaci v případech, kdy u obce na obecním úřadu nebude zařazen žádný úředník – viz odůvodnění k § 14) a zaměstnanců zařazených do újezdních úřadů, kteří vidimaci a legalizaci na těchto úřadech provádějí. Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebude provádět kontrolu výkonu této působnosti u obcí, protože tato je svěřena zákonem o krajích pouze krajským úřadům.

Při změně úředníka (starosty, místostarosty) nebo zaměstnance, který ověřování provádí, nebo při změně jeho jména či příjmení bude krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad nebo újezdní úřad tyto seznamy aktualizovat a zasílat tomu úřadu, který je oprávněn vést jejich vzory. Taktéž budou tyto úřady aktualizovat otisky úředních razítek, např. při jejich ztrátě, odcizení či změně, a tuto aktualizaci budou obdobně zasílat příslušnému úřadu.

Do kompetenčních ustanovení je promítnuto oprávnění ministerstva, krajských úřadů a úřadů obcí s rozšířenou působností provádět zkoušky způsobilosti, které odpovídá povinnosti úředníků provádějících vidimaci a legalizaci složit zkoušku podle tohoto zákona, nemají-li již zkoušku zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství nebo zkoušku matrikáře.

K § 6 až 9:

Definuje se a stanoví se podmínky pro provádění vidimace.

Do návrhu je zařazeno ustanovení vylučující odpovědnost úřadu za obsah vidimované listiny, s použitím obdobné formulace, jaká je používána v notářském řádu.

Určuje se obsah ověřovací doložky, z níž je zejména patrné, zda byl k vidimaci předložen prvopis či ověřená vidimovaná listina nebo opis, stejnopis nebo kopie z úředního spisu, z kolika stran se listina skládá a zda se jedná o vidimaci úplnou nebo částečnou.

Upřesňují se i důvody, kdy se vidimace neprovede. Výčet listin, které nelze vidimovat, není konečný. Formulace „jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit“, převzatá z notářského řádu, umožňuje úředníkovi posoudit další případy, kdy vidimaci neprovede, stejně jako v případě „nebo jiný průkaz“.

Pokud nebude naplněn některý z důvodů pro odmítnutí vidimace, je na její provedení právní nárok.

Povinnost pořídit vidimovanou listinu na náklady žadatele vyplývá z požadavků dosavadní praxe, kdy žadatelé automaticky požadovali provádění kopií od úřadů a na náklady úřadů. Přitom není rozhodné, zda si ji pořídí sám nebo přímo na úřadu, který vidimaci provádí. Pokud mu kopii pořídí úřad, bude oprávněn tak učinit pouze za úplatu, a to v případech, že takovouto službu úřad poskytuje. Pokud ne, bude povinností žadatele si vidimovanou listinu pořídit jinak, např. u podnikatelů, kteří takovéto služby poskytují.

V případech, kdy provedení vidimace bude úřadem odmítnuto, se může žadatel s požadavkem na vidimaci obrátit na notáře.

K § 10 až 13:

Vymezuje se pojem legalizace a podmínky jejího provedení. Na provedení legalizace je právní nárok. Její odmítnutí je možné jen v zákonem stanovených případech.

Určuje se obsah ověřovací doložky, z níž je zejména patrné, kdo o legalizaci žádá, jakým dokladem prokazuje svoji totožnost a konstatování, zda listinu před úředníkem podepsal či zda byl podpis na listině již učiněn a žadatel ho označil za svůj vlastní.

Obdobně jako u vidimace neodpovídá úřad za obsah listiny, na které je podpis legalizován. Z tohoto důvodu lze připustit i legalizaci podpisu na listině, která je nedílnou součástí souboru listin, aniž by byly tyto další listiny pevně připojeny k listině, na které se legalizace podpisu provádí. Umožňuje se ale vyhovět žádosti žadatele o pevné spojení listin do svazku, je-li podpis legalizován na listině, která je součástí souboru listin. Vychází se

z poznatků z praxe, kdy se žadatelé o legalizaci dožadují pevného spojení, podepisují-li např. poslední stranu kupní smlouvy, která s ní není pevně spojena. Bude-li ověřovací doložka vyznačena na samostatném listu, musí být vždy pevně spojena s listinou, na které se legalizace bude provádět. Způsob provedení pevného spojení těchto listů stanoví prováděcí právní předpis.

Výslovně se stanoví, kdy nelze legalizaci provést. Nově je upraveno zamezení legalizace vlastního podpisu úředníka (starosta, místostarosta) nebo zaměstnance, který legalizaci provádí, a to z důvodu předcházení problémům, které by tímto ověřením mohly vzniknout. Dosavadní ustanovení, že legalizace se neprovede, neovládá-li úředník jazyk, ve kterém je listina pořízena, se nahrazuje ustanovením, že legalizace se neprovede v případě, že podpis není vyhotoven písmeny latinské abecedy, neboť legalizací se ověřuje pouze podpis žadatele.

V případech, kdy provedení legalizace bude úřadem odmítnuto, se může žadatel s požadavkem na legalizaci opět obrátit na notáře.

K § 14 až 18:

Okruh úředníků, kteří mohou vykonávat vidimaci a legalizaci, se rozšiřuje. Vzhledem k tomu, že zvláštní část zkoušky zvláštní odborné způsobilosti na úseku státního občanství a matrik a zkouška matrikáře podle zákona o matrikách obsahují i prokázání odborných znalostí z provádění vidimace a legalizace a schopnost jejich aplikace, je v tomto ustanovení zakotveno, že složení shora uvedených zkoušek je uznáno jako splnění podmínky pro provádění vidimace a legalizace.

Nově se zavádí zvláštní druh zkoušky úředníků provádějících vidimaci a legalizaci u obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a u krajských úřadů. V daném případě však nepůjde o prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zákona o úřednících územních samosprávných celků a něj navazujících prováděcích právních předpisů. Proto zákon stanoví, co bude obsahem této zkoušky.

Součástí zkoušky ze znalostí právních předpisů z oblasti vidimace a legalizace bude i prověření znalostí z notářského řádu. Rozsah znalostí právních předpisů z oblasti vidimace a legalizace, zákona o správním řízení a zákona o správních poplatcích stanoví ministerstvo směrnicí, kterou bude v souladu se zákonem o obcích a zákonem o krajích publikovat ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

Ověřování znalostí úředníků provádějících vidimaci a legalizaci je svěřeno obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, krajským úřadům a ministerstvu.

U obecních úřadů, do kterých není zařazen žádný úředník, bude vidimaci a legalizaci provádět starosta nebo místostarosta. Toto umožňují příslušná ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), podle kterých starosta a místostarosta tvoří obecní úřad, přičemž starosta stojí v jeho čele. Vzhledem k tomu, že starosta nebo místostarosta nejsou úředníky územního samosprávného celku, ale členy zastupitelstva, nebude se na ně vztahovat povinnost vykonat zkoušku.

Vidimace a legalizace bude i nadále prováděna zásadně v úředních místnostech krajského, obecního či újezdního úřadu. Výjimečně se umožňuje provést legalizaci na jiném

místě, a to pouze v případech, kdy se osoba ze závažných důvodů nemůže na úřad dostavit. Vždy bude záležet na rozhodnutí příslušného vedoucího úředníka nebo představeného.

Tak jako v dosavadní právní úpravě, vede se o provedené vidimaci a legalizaci evidence v předem svázaných ověřovacích knihách. Nově se upravuje, že jednotlivé listy ověřovací knihy budou předem očíslovány. Každá ověřovací kniha bude obsahovat list podpisových vzorů těch úředníků nebo zaměstnanců, kteří jsou oprávněni vidimaci a legalizaci provádět. Pokud po ukončení kalendářního roku nebude ověřovací kniha popsána, provede se její uzavření na straně, která obsahuje poslední zápis v kalendářním roce, a pokračuje se na další straně označením nového kalendářního roku.

Taxativně se vymezuje rozsah dokladů, kterými žadatel o provedení legalizace prokáže svoji totožnost. Vychází se z negativních poznatků z dosavadní praxe při prokazování totožnosti žadatelů, kteří prokazovali svoji totožnost různými průkazy. Docházelo tak mezi úředníky a žadateli o legalizaci ke konfliktům, zda lze či nelze na základě takového průkazu legalizaci provést.

K § 19 až 20:

Nově se upravuje povinnost újezdních úřadů, obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů zaslat příslušným úřadům vzory otisků úředních razítek a podpisové vzory úředníků (starostů, místostarostů) a zaměstnanců, kteří provádějí vidimaci a legalizaci, a to i v případě změn. Tyto budou zasílány i Ministerstvu zahraničních věcí.

Současně se řeší oprávnění úředníků, kteří doposud vidimaci a legalizaci prováděli na základě pověření podle dosavadního zákona, aby po omezenou dobu tuto činnost mohli vykonávat i po nabytí účinnosti tohoto zákona. Tím se vyjde vstříc požadavkům obcí a krajů, aby mohli tito úředníci i nadále vidimaci a legalizaci vykonávat a v přiměřené lhůtě přitom vykonat požadované zkoušky. Do konce této lhůty budou muset splnit předpoklady stanovené tímto zákonem, jinak nebudou moci tuto činnost nadále vykonávat. Pokud úředník ve stanovené lhůtě bude splňovat nárok na starobní důchod, bude skládat zkoušku, jen když o to sám požádá. Pokud žádost nepodá, bude moci vidimaci a legalizaci provádět i nadále.

K § 21 a 22:

Výslovným zmocněním k vydání prováděcího právního předpisu je naplněn požadavek čl. 79 odst. 3 Ústavy České republiky.

Nová zákonná úprava včetně nového prováděcího právního předpisu umožňuje zrušit právní předpisy, které tuto problematiku doposud řešily.

K § 23 :

S ohledem na to, že k provádění legalizace a vidimace bude nadále opravňovat složení zkoušky matrikáře podle zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, navrhuje se tento zákon novelizovat, aby byly odstraněny pochybnosti o požadavku prokazovat při této zkoušce i znalosti ze zákona o ověřování. Obdobně tomu se navrhuje i novelizace vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků ve vztahu ke

zkoušce o zvláštní odborné způsobilosti na úseku státního občanství a matrik.

K § 24 a 25:

V souladu s požadavky legislativní praxe je nezbytné zrušit nejen dosavadní zákon, ale i zákony, nebo jejich části, kterými byl novelizován.

K § 26:

Navrhuje se, aby zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2006 a tím byl vytvořen dostatečný časový prostor pro vytvoření podmínek k zabezpečení řádného výkonu státní správy na tomto úseku. Vzhledem k tomu, že výkon této agendy bude provázán s novým správním řádem, navrhuje se, aby i tento zákon nabyl účinnost ve stejném termínu.

V Praze dne 15. prosince 2004

předseda vlády v.r.

ministr vnitra v.r.